

www.DirectieveTherapie.nl

Dank voor uw download

U kunt er natuurlijk uit citeren, graag zelfs, maar dan wel met bronvermelding. U mag dit artikel ook ruimhartig verspreiden mits het niet voor commerciële doeleinden is. In die gevallen pas na onze schriftelijke toestemming.

Opname in bloemlezingen en readers moedigen wij aan, maar wel graag eerst even overleggen.

Alle rechten van de artikelen liggen bij
de Stichting Cognitie en Psychose.

Voor alle vragen:
info@gedachtenuitpluizen.nl

Syndroom van Gilles de la Tourette; een leidraad voor diagnostiek en behandeling

Cara Verdellen en Michel Reinders

J.K. Buitelaar & B.J.M. van de Wetering (Red.). *Syndroom van Gilles de la Tourette; een leidraad voor diagnostiek en behandeling*. Assen: Van Gorcum. 99 pagina's. Prijs f 35,-.

De laatste jaren is er binnen de wetenschappelijke wereld steeds meer aandacht voor het syndroom van Gilles de la Tourette (GTS). Verschillende disciplines verrichten onderzoek naar dit fascinerende ziektebeeld, dat thans als een neuropsychiatrische aandoening wordt opgevat. In de Verenigde Staten heeft de toegenomen belangstelling geresulteerd in het verschijnen van twee boeken over GTS: *Handbook of Tourette's syndrome and related tic and behavioral disorders* (Kurlan, 1993) en *Tourette's syndrome: genetics, neurobiology and treatment* (Chase, Friedhof & Cohen, 1992, met enkele bijdragen van Nederlandse onderzoekers, onder wie B. van de Wetering, D. Cath en C. Hoogduin). Deze boeken geven de wetenschappelijk geïnteresseerde lezer een goed overzicht van de verschillende aspecten van GTS, waaronder fenomenologie, epidemiologie, diagnostiek, neurologische aspecten, genetische aspecten, co-morbiditeit en behandeling. Ook in Nederland hebben onderzoekers de kennis over GTS gebundeld in een helder geschreven boekje onder redactie van J.K. Buitelaar en B.J.M. van de Wetering: *Het syndroom van Gilles de la Tourette; een leidraad voor diagnostiek en behandeling*.

Dit boek begint met een historische schets van het leven van George Gilles de la Tourette en de ontdekking van het syndroom dat naar hem vernoemd is. Het ziektebeeld wordt helder beschreven. De schrijvers betogen dat de diagnose wordt gesteld op basis van de ziektegeschiedenis en de observaties tijdens het consult. Bij het stellen van de diagnose moet niet uitsluitend op vocale of motorische tics gelet worden. Ook geassocieerde symptomen en syndromen (zoals slaapstoornissen, gedragsstoornissen, dranghandelingen en angststoornissen) moeten worden nagevraagd. Voorts blijkt de ontdekking van de sensorische tics van belang. Deze worden gedefinieerd als patronen van terugkerende lichamelijke sensaties die aan de tics voorafgaan. Sensorische tics vormen een aanknopingspunt voor de gedragstherapeutische behandeling van GTS.

Biologische aspecten komen uitgebreid aan de orde in de hoofdstukken over genetisch onderzoek en over neurobiologische aspecten. Vervolgens bespreken de auteurs cognitieve en neuropsychologische aspecten.

Vragen omtrent co-morbiditeit hebben eveneens een plaats in het boek. De recente bevindingen over de relatie tussen ticstoornissen en aandachtstekortstoornis met hyperactiviteit en tussen drang- en dwangverschijnselen worden op een rij gezet.

Drie hoofdstukken zijn aan de behandeling gewijd. Eerst is er een hoofdstuk over de (sociale) gevolgen van GTS en enkele algemene behandelprincipes. Vervolgens worden de verschillende gedragstherapeutische behandelvormen (zelfcontroleprocedures, exposure en responspreventie) toegelicht. In een hoofdstuk over medicamenteuze behandeling worden praktische richtlijnen gegeven met betrekking tot indicatie, dosering en bijwerkingen van de verschillende relevante psychofarmaca. Het boek

wordt afgesloten met twee vragenlijsten, waarmee de aard en ernst van GTS vastgesteld kunnen worden.

Het boek geeft een goed overzicht over GTS en besteedt ruim aandacht aan de recente ontwikkelingen. Psychiatrie, neurologie, neuropsychologie en psychotherapie vullen elkaar op evenwichtige wijze aan. Deze geïntegreerde benadering van GTS maakt het boek bijzonder interessant. Het is bovendien het eerste Nederlandstalige overzicht en voorziet daarmee in een leemte. Het is over het algemeen goed leesbaar en voldoet aan zijn titel een leidraad voor diagnostiek en behandeling te zijn. Het boek is voorlichtend van aard en is primair bedoeld voor behandelaars. Daarnaast wordt het boek ook relevant geacht voor patiënten, hun familieleden en leerkrachten. De verschillende auteurs die een bijdrage hebben geleverd richten zich op verschillende doelgroepen. Dat impliceert dat sommige lezers soms een diepgaande wetenschappelijke beschouwing zullen missen. Anderen zullen sommige hoofdstukken juist te diepgaand vinden, te veel voorzien van wetenschappelijk jargon en te weinig voorzien van praktisch bruikbare tips en adviezen. Dat neemt niet weg dat het boek zeker aan te bevelen is voor iedereen die op een snelle manier veel te weten wil komen over GTS.

Referenties

- Chase, T.N., Friedhof, A.J., & Cohen, D.J. (1992). *Tourette syndrome: genetics, neurobiology and treatment* (Advances in Neurology, vol. 58). New York: Raven Press.
- Kurlan, R. (1993). *Handbook of Tourette's syndrome and related tic and behavioral disorders*. New York: Marcel Decker.